

Fənn sillabusu

İxtisas: 7001001–Təsviri sənətin tədrisi

Fakültə: Tarix-coğrafiya və incəsənət

Kafedra: Pedaqogika, psixologiya və incəsənət

Fənn proqramı: *Lənkəran Dövlət Universitetinin, "Pedagogika, psixologiya və incəsənət" kafedrasının 12 sentyabr 2025-ci il tarixli №01 sayılı iclas protokolu ilə təsdiq edilmişdir*

I. Fənn haqqında məlumat:

Fənnin adı: Təsviri sənətin müasir problemləri (Magistratura)

(*Ali təhsil pilləsinin magistr səviyyəsi üçün təsdiq edilmişdir. Dövlət standartları-2014*).

Kodu: MMF- B01

Tədris ili : I (2025-2026) semestr: I

Tədris yükü: Cəmi: 180 saat ,Auditoriya saati-30 (15saat mühazirə, 15 saat seminar).

Təhsil forması: Əyani

Tədris dili: Azərbaycan dili

AKTS üzrə kredit: 6 kredit

II. Müəllim haqqında məlumat:

Adı, soyadı, elmi dərəcəsi və elmi adı : Baş müəllim Əsədli Adil Beytulla oğlu

E-mail ünvanı: Əsədli.A@gmail.com

Kafedranın ünvanı: Lənkəran ş., Ə. Məmmədov k. 19

III. Təvsiyə olunan dərsliklər, dərs vəsaitləri və metodik vəsaitlər:

Əsas ədəbiyyat

1. Zeynalov, D.İ. Plener. / D.İ. Zeynalov, A.Ə. Həşimov Bakı: 2008.

2. Власов, В. Теория формообразования в изобразительном искусстве. / В. Власов. СанктПетербург: 2017.

3. İ.A. Hacıyev "Bakı təknur 2012"

4. İbrahimov T.İ. Təsviri incəsənətin nəzəriyyəsi Bakı 2020

Əlavə ədəbiyyat

1. Смит, Р. Настольная книга художника. / Р. Смит. Москва: 2004.

2. Сокольников, Н.М. История изобразительного искусства. / Н.М. Сокольников, Москва, 2007

IV. Prerekvizitlər: Fənnin tədrisi üçün öncədən başqa fənnin tədrisinə ehtiyac yoxdur.

V. Korekvizitlər: Bu fənnin tədrisi ilə eyni vaxta başqa fənlərin də tədris olunmasına zərurət yoxdur.

VI. Fənnin təsviri və məqsədi: Kursun tədrisində müasir dövrdə Azərbaycan təsviri sənətinin rolu və mövqeyi, təsviri sənətdə müasir forma problemləri, müasir incəsənətin Azərbaycanda inkişaf problemləri ilə bağlı məsələlər izah edilir; İncəsənətin klassifikasiyası haqqında mübahisələr, müasir incəsənətin aktual problemləri məsələləri ilə əlaqədar elmi-metodik materiallar çatdırılır.

Kursun öyrənilməsi dairəsində magistrantlarda müasir incəsənət və onun ideyaları, Avropa incəsənətində dirçəlmə prosesləri, müasir Azərbaycan təsviri incəsənətinin inkişafı məsələlərinə təhlili qaydada münasibət bildirilir.

VII. Davamiyyətə verilən tələblər: Fənn üzrə semestr ərzində buraxılmış auditoriya saatlarının ümumi sayı Elmi Şuranın 16 may 2024-cü il tarixli qərarına uyğun olaraq davamiyyət meyarları nəzərə alınmaqla müəyyən olunmuş həddən yuxarı olduğu halda tələbə həmin fəndən imtahana buraxılır, onun həmin fənn üzrə akademik borcu qalır

VIII Qiymətləndirmə:

Tələbələrin biliyi 100 ballı sistemlə qiymətləndirilir. Bundan 50 balı tələbə semestr ərzində, 50 balı isə imtahanda toplayır. Semestr ərzində toplanan 50 bala aşağıdakılar aiddir: 20 bal seminarın nəticələrinə görə və 30 bal kollokviumların nəticələrinə görə.

Qiymətləndirmə zamanı Elmi Şuranın 16 may 2024-cü il tarixli qərarına uyğun olaraq qiymətləndirmə meyarları nəzər alınır.

İmtahan biletinə bir qayda olaraq fənni əhatə edən 5 sual daxil edilir.

Hər sual 10 bala qədər qiymətləndirilir.

Qiymət meyarları aşağıdakılardır:

-10 bal- tələbə keçilmiş materialı dərinlən başa düşür, cavabı dəqiq və hərtərəflidir.

-9 bal-tələbə keçilmiş materialı tam başa düşür, cavabı dəqiqdir və mövzunun mətnini tam açə bilir.

-8 bal-tələbə cavabında ümumi xarakterli bəzi qüsurlara yol verir;

-7 bal- tələbə keçilmiş materialı başa düşür, lakin nəzəri cəhətdən bəzi məsələləri əsaslandırə bilmir

-6 bal- tələbənin cavabı əsasən düzgündür.

-5 bal-tələbənin cavabında çatışmazlıqlar var, mövzunu tam əhatə edə bilmir.

-4 bal- tələbənin cavabı qismən doğrudur, lakin mövzunu izah edərkən bəzi səhvlərə yol verir;

- 3 bal- tələbənin mövzudan xəbəri var, lakin fikrini əsaslandırə bilmir;

- 1-2 bal- tələbənin mövzudan qismən xəbəri var.

-0 bal- suala cavab yoxdur.

Tələbənin imtahanda topladığı balın miqdarı 17-dən az olmamalıdır. Əks təqdirdə tələbənin imtahan göstəriciləri semestr ərzində tədris fəaliyyəti nəticəsində topladığı bala əlavə olunmur.

Semestr nəticəsinə görə yekun qiymətləndirmə (imtahan və imtahanaqədərki ballar əsasında)

№	Bal	Qiymət	
		Sözlə	Hərflə
1.	91-100	əla	A
2.	81-90	çox yaxşı	B
3.	71-80	yaxşı	C
4.	61-70	kafi	D
5.	51-60	qənaətbəxş	E
6.	50 və ondan aşağı	qeyri-kafi	F

IX. Davranış qaydalarının pozulması:Tələbə Universitetin daxili nizam-intizam qaydalarını pozduqda əsasnamədə nəzərdə tutulan qaydada tədbir görülməkdir.

X.Təqvim-mövzu planı:30 saat (15 saat mühazirə, 15 saat praktik məşğələ)

№	Keçilən mühazirə mövzularının məzmunu	Müh.	Tarix
1.	Müasir dövrdə Azərbaycan təsviri sənətinin rolu və mövqeyi Plan: 1.Azərbaycanı dünyaya tanıdan təsviri sənət ustaları 2. Bu gün Azərbaycan incəsənətində müasir rəssamların rolu 3. Opalizm cərəyanı və onun yaranma tarixi	2	2
2.	Təsviri sənətdə müasir forma problemləri Plan: 1.Orta əsrlərdə forma vəhdətləri 2. Formanın emosional təsiri 3. "İlahi nisbət" Leonardo Da Vinçi nəzəriyyəsi	2	2
3.	Müasir incəsənətin Azərbaycanda inkişaf problemləri dedikdə nə başa düşürük? Plan: 1.Azərbaycan incəsənətində müasir inkişaf 2.Azərbaycanda milli ənənəvi kompozisiya problemləri 3.Müasir Azərbaycan incəsənətində rəngkarlığın təhlili	2	2
4.	İncəsənətin klassifikasiyası haqqında mübahisələr Plan: 1. Klod Mane (Fransa) "Təəsürat" stilinin yaranması 2.İncəsənətdə klassifikasiya haqqında nəzəriyyələr	2	2
5.	Müasir incəsənətin aktual problemləri Plan: 1.Müasir incəsənətdə süni intellekt 2.Süni intellektin mədəniyyətə təsiri 3. Süni intellektin yaranmasında komputer nəzəriyyəsi	2	2
6.	Müasir incəsənət və onun ideaları Plan: 1. Sürealizm nəzəriyyəsi 2. Kubizmin yaranma tarixi 3. Avangardizm	2	2
7.	Avropa incəsənətində dirçəlmə prosesləri Plan: 1.Avropa incəsənətində dirçəlmə 2.Yeni dövrün incəsənətinin yaranması	2	2
8.	Azərbaycan XXI əsrdə təsviri incəsənətin inkişaf mərhələsi Plan: 1. İncəsənətin inkişafı üçün dövlət proqramı 2.Azərbaycan sənətkarlarının dünya mədəniyyətinə verdiyi sənət inciləri	1	1
Cəmi: 30s.		15s.	15s.

XI. Fənn üzrə tələblər:

Rəsmlərdə tonallığa, işıq və kölgə effektivinə nail olunması üsullarını, işığın əşyaya təsiri zamanı baş verən prosesləri, rəsmi işlənmə texnikasını, müxtəlif əşya və canlıların anatomik xüsusiyyətləri və onların rəsm edilməsi texnikasını və onların tətbiqini bilməlidir.

XII. Fənn üzrə təlimin nəticələri:

- Təsviri incəsənətin müasir məsələlərini, əsas anlayışlarını, onlar arasındakı əlaqələri bilir və təlim-tərbiyə prosesində tətbiqi xüsusiyyətlərini şərh edir.
- Müasir dövrdə Azərbaycan təsviri sənətinin rolu və mövqeyi, təsviri sənətdə müasir forma problemlərini izah edir.
- Müasir incəsənətin Azərbaycanda inkişaf problemləri ilə bağlı məsələlər şərh edir.
- İncəsənətin klassifikasiyası, müasir incəsənətin aktual problemləri haqqında mübahisəli məsələlərə münasibət bildirir.
- Avropa incəsənətində dirçəlmə prosesləri, müasir incəsənət və onun ideyalarının tətbiqi istiqamətlərini fərqləndirir
- Müasir Azərbaycan təsviri incəsənətinin inkişafı məsələlərini müəyyənləşdirir.

XIII. İmtahan sualları:

1. Azərbaycanı dünyaya tanıdan təsviri sənət ustaları
2. Bu gün Azərbaycan incəsənətində müasir rəssamların rolu
3. Opalizm cərəyanı və onun yaranma tarixi
4. Orta əsrlərdə forma vəhdətləri
5. Formanın emosional təsiri
6. "İlahi nisbət" Leonardo Da Vinçi nəzəriyyəsi
7. Azərbaycan incəsənətində müasir inkişaf
8. Azərbaycanda milli ənənəvi kompozisiya problemləri
9. Müasir Azərbaycan incəsənətində rəngkarlığın təhlili
10. Klod Mane (Fransa) "Təəsürat" stilinin yaranması
11. İncəsənətdə klassifikasiya haqqında nəzəriyyələr
12. Müasir incəsənətdə süni intellekt
13. Süni intellektin mədəniyyətə təsiri
14. Süni intellektin yaranmasında komputer nəzəriyyəsi
15. Sürealizm nəzəriyyəsi
16. Kubizmin yaranma tarixi
17. Avangardizm
18. Avropa incəsənətində dirçəlmə
19. Yeni dövrün incəsənətinin yaranması
20. İncəsənətin inkişafı üçün dövlət proqramı

XIV. Kollektiv sualları

I Kollektiv sualları

1. Azərbaycanı dünyaya tanıdan təsviri sənət ustaları
2. Bu gün Azərbaycan incəsənətində müasir rəssamların rolu
3. Opalizm cərəyanı və onun yaranma tarixi
4. Orta əsrlərdə forma vəhdətləri
5. Formanın emosional təsiri
6. "İlahi nisbət" Leonardo Da Vinçi nəzəriyyəsi
7. Azərbaycan incəsənətində müasir inkişaf
8. Azərbaycanda milli ənənəvi kompozisiya problemləri
9. Müasir Azərbaycan incəsənətində rəngkarlığın təhlili
10. Klod Mane (Fransa) "Təəsürat" stilinin yaranması

II. Kollektiv sualları

1. İncəsənətdə klassifikasiya haqqında nəzəriyyələr
2. Müasir incəsənətdə süni intellekt
3. Süni intellektin mədəniyyətə təsiri
4. Süni intellektin yaranmasında komputer nəzəriyyəsi
5. Sürealizm nəzəriyyəsi
6. Kubizmin yaranma tarixi
7. Avangardizm
8. Avropa incəsənətində dirçəlmə
9. Yeni dövrün incəsənətinin yaranması
10. İncəsənətin inkişafı üçün dövlət proqramı

Təsviri sənətin müasir problemləri fənninin sillabusu 7001001–Təsviri sənətin tədrisi ixtisası (proqramı) üzrə tədris planı və fənn proqramı əsasında tərtib edilmişdir. Pedaqogika, psixologiya və incəsənət kafedrasının 12 sentyabr 2025-ci il tarixli iclasında təsdiq olunmuşdur (Protokol №01)

Fənn müəllimi:

b/m.A.B.Əsədli

Kafedra müdiri:

dos. A.X.Əliyev